

Postanowienie z dnia 21 lutego 2007 r.

III UZ 1/07

Nowe twierdzenia ubezpieczonego o pogorszeniu się stanu jego zdrowia po wydaniu wyroku, które zostały zgłoszone w toku postępowania apelacyjnego, należy traktować jako nowe okoliczności sprawy i nierozpoznane dotychczas przez organ rentowy żądanie przyznania świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Zbigniew Mysza (sprawozdawca), Herbert Szurgacz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 lutego 2007 r. sprawy z odwołania Aleksandra J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w L. o wysokość renty, na skutek zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 listopada 2006 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2006 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie w punkcie I odrzucił apelację wnioskodawcy Aleksandra J. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 18 stycznia 2006 r., wydanego w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w L. o wysokość renty, natomiast w punkcie II odmówił adwokatowi Joannie D.-K. przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Apelacyjny stwierdził, że sporządzona przez adwokata apelacja nie spełnia wymagań określonych w art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c., ponieważ nie zawiera zwięzłego przedstawienia zarzutów apelacji ani ich uzasadnienia, sprowadzając się głównie do zgłoszenia wniosku o przeprowadzenie postępowania dowodowego z opinii biegłych sądowych lekarzy w związku z pogorszeniem się stanu zdrowia wnioskodawcy w okresie, jaki upłynął od ostatniego

badania. Ponadto w apelacji nieprawidłowo został określony zakres zaskarżenia. Pełnomocnik wskazał, że zaskarża wyrok w punkcie I, uwzględniającym częściowo odwołanie wnioskodawcy przez zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe, zamiast renty okresowej, natomiast odwołanie w części dotyczącej odmowy przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy zostało rozstrzygnięte w punkcie III wyroku, oddalającym odwołanie w pozostałej części. Zgodnie z treścią art. 370¹ k.p.c. apelacja sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika, niespełniająca wymagań szczególnych określonych w pkt 1-3 i pkt 5 art. 368 § 1 k.p.c., podlega odrzuceniu bez wzywania do usunięcia tych braków i tak też Sąd orzekł w punkcie I zaskarżonego postanowienia. Ponadto z uwagi na to, że sporządzenie apelacji ze wskazanymi wyżej uchybieniami nie jest „udzieleniem pomocy prawnej” w rozumieniu § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.), za którą koszty ponosi Skarb Państwa, Sąd Apelacyjny w punkcie II tego postanowienia oddalił wniosek o przyznanie kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W zażaleniu pełnomocnik wnioskodawcy domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości, zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, w szczególności art. 368 § 1 k.p.c., przez jego błędną interpretację, polegającą na mylnym przyjęciu, iż apelacja musi zawierać zarzuty wobec wyroku Sądu pierwszej instancji, nawet w przypadku, kiedy oparta jest ona wyłącznie na nowych faktach i dowodach. Zdaniem wnoszącej zażalenie, brak jest przepisu, który zabraniałby oparcia apelacji wyłącznie na nowych faktach i dowodach, które pojawiły się po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji. Za możliwością taką przemawiają względy ekonomiki procesowej, ponieważ obywatel zamiast zakładać kolejną sprawę w sądzie, może skorzystać z toku instancji i zakończyć sprawę w jednym postępowaniu. „Brak zarzutów apelacji nie wynika w niniejszym przypadku z nieznanomości przepisów, natomiast pełnomocnik uznał, że brak jest zarzutów, które można zasadnie postawić”. Występując w sprawie z urzędu, zgodnie z żądaniem wnioskodawcy, który sygnalizował dalsze pogorszenie się stanu zdrowia i zażądał sporządzenia apelacji w tym zakresie, pełnomocnik zmuszony był oprzeć apelację wyłącznie na nowym fakcie, którym w rozpoznawanej jest dalsze pogorszenie się stanu zdrowia wnioskodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest uzasadnione już dlatego, że w przypadku odwołania od decyzji wydanej w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiotem orzekania jest stan sprawy, w tym jej stan faktyczny, istniejący w dacie zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji (art. 477⁹ k.p.c.). Skoro przedmiotem osądu sądu ubezpieczeń społecznych jest tylko stan rzeczy rozpoznany przez organ rentowy w wydanej decyzji, to apelacja od wyroku Sądu pierwszej instancji weryfikującej wydaną decyzję nie może opierać się „na nowym fakcie, który pojawił się po wyroku w pierwszej instancji, tj. na fakcie dalszego pogorszenia się stanu zdrowia wnioskodawcy, co wymagało kolejnej opinii biegłych”. Oznacza to, że zarzuty apelacji oparte wyłącznie na nowych twierdzeniach o pogorszeniu się stanu zdrowia wnioskodawcy, co zostało ujawnione już po wydaniu decyzji rentowej, która nie była oparta na twierdzeniach o pogorszeniu stanu zdrowia w stopniu wcześniej nieznanym, a przez to nierozpoznanym przez organ rentowy, nie mogą być przedmiotem osądu apelacyjnego. Tego rodzaju nowości faktyczne, tj. nowe twierdzenia ubezpieczonego o pogorszeniu się stanu jego zdrowia po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji, które zostały zgłoszone w toku postępowania apelacyjnego, należy traktować jako nowe okoliczności sprawy i dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy żądanie przyznania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, które sąd ubezpieczeń społecznych mógł zakwalifikować jako wymagające przekazania do rozpoznania organowi rentowemu w trybie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., tyle że takich zarzutów autorka apelacji i zażalenia nie postawiła.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁵ k.p.c.

=====